

Sygn. akt VII Pa 121/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Graczyk

Sędziowie SO Renata Gąsior (spr.)

SO Małgorzata Jarząbek

Protokolant Monika Olszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy W. M.

przeciwko (...) Spółdzielni Pracy z siedzibą w W.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 maja 2016 r., sygn. akt VI P 11/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 i 2 w ten sposób, że powództwo oddala i zasądza od powoda W. M. na rzecz pozwanej (...) Spółdzielni Pracy z siedzibą w W. kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. zasądza od powoda W. M. na rzecz pozwanej (...) Spółdzielni Pracy z siedzibą w W. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Renata Gąsior SSO Marcin Graczyk SSO Małgorzata Jarząbek

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z powództwa W. M. przeciwko (...) Spółdzielni Pracy z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy, w pkt. 1 przywrócił powoda W. M. do pracy u pozwanej (...) Spółdzielni Pracy w W. na poprzednich warunkach pracy i płacy, w pkt. 2 nakazał pobranie od pozwanej (...) Spółdzielni Pracy w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie kwoty 2.203,00 zł (dwa tysiące dwieście trzy) złote tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której zwolniony był powód.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego:

Powód był zatrudniony w pozwanej (...) Spółdzielni Pracy w W. od dnia 3 stycznia 1990 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter elektronika. Natomiast od dnia

15 listopada 1990 roku powód jest członkiem pozwanej spółdzielni. Aneks do umowy z dnia 1 czerwca 2009 roku strony zmieniły charakter umowy o pracę zawierając spółdzielczą umowę o pracę.

Ostatnio powód był zatrudniony na stanowisku monter aparatury i urządzeń. Do zakresu obowiązków powoda należało m. in.:

- montowanie mechaniczne, elektroniczne, elektryczne oraz uruchamianie aparatów,
- wykonywanie pracy przy obróbce plastycznej metali
- montowanie puszek i kontenerów
- dbanie o stan techniczny urządzeń
- nadzorowanie na stanowisku pracy stanu ilości materiałów, podzespołów potrzebnych do realizacji powierzonych zadań.

Powód w głównej mierze zajmował się naprawą urządzeń, głównie komór badań cieplnych czy klimatycznych suszarek.

W wyniku pogarszającej się sytuacji ekonomicznej, spółdzielnia zaczęła podejmować działania naprawcze. Jednym z takich działań było obniżenie czasu pracy członków spółdzielni do 32 godzin tygodniowo i tym samym odpowiedniemu zmniejszeniu uległo wynagrodzenie. Zarząd spółdzielni zwrócił się także do rady nadzorczej o podjęcie uchwały zmniejszającej stan zatrudnienia u pozwanej maksymalnie o 20%. Rada Nadzorcza uchwałą nr (...) z dnia 21 maja 2015 roku zmniejszyła stan zatrudnienia spółdzielni maksymalnie o 15%.

W drugiej połowie 2014 roku miało miejsce spotkanie członków spółdzielni oraz pracowników, którego celem było poinformowanie pracowników o wypłacie należnych im należności (np. odpraw jubileuszowych w ratach). Załoga wyraziła zgodę na wskazane działania, jednak powód oświadczył, że nie zgadza się na takie poczynania. Powód zwrócił się do Państwowej Inspekcji Pracy w celu interwencji w sprawie wypłacenia mu nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy, a w następstwie wystąpił do sądu z roszczeniem o zapłatę nagrody. Powód uzyskał nakaz zapłaty kwoty 10.936 zł. Z tego powodu, że pozwana była zobowiązana nakazem sądu do zapłaty powodowi całości kwoty, poinformowała pozostałych członków spółdzielni i pracowników, że ich należności będą wypłacane w ratach.

W dniu podjęcia uchwały o zmniejszeniu zatrudnienia w spółdzielni było zatrudnionych 14 osób na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. 11 osób pozostało na swoich stanowiskach, a jedna osoba – I. A. zakończyła współpracę z powodu odejścia na emeryturę w dniu 27 lipca 2015 roku, a z zatrudnionym na stanowisku montażysty T. K. (1) rozwiązano umowę o pracę w dniu 31 grudnia 2015 roku z przyczyn ekonomicznych.

Natomiast w dniu 29 grudnia 2015 roku pracodawca wypowiedział spółdzielczy stosunek pracy – z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia – powodowi W. M.. Jako przyczynę rozwiązania umowy pozwana wskazała zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych.

W ciągu dwóch ostatnich lat rozwiązano umowy z ośmioma osobami, w tym z sześcioma zatrudnionymi na podstawie spółdzielczej umowy o pracę – powodem, ww. I. A., B. K., K. W., T. K. (1) oraz B. D. (1), z którym zawarto umowę o dzieło. Ponadto rozwiązano umowę o pracę z J. W., a także zakończono współpracę z A. S., który świadczył usługi konstruktorskie na podstawie stosunku pozapracowniczego. W grudniu 2015 roku spółdzielnia zatrudniała 17 osób. Aktualnie spółdzielnia zatrudnia 15 osób, w tym jedną osobę na podstawie umowy o dzieło, 3 osoby na podstawie umowy o pracę (na stanowiskach konstruktor elektronik, frezera i presera) oraz 11 osób na podstawie spółdzielczej umowy o pracę

Zgromadzone w niniejszej sprawie dowody z dokumentów, Sąd Rejonowy ocenił, jako w pełni wiarygodne. Sąd dał wiarę zeznaniom E. L. w zakresie stanu zatrudnienia w pozwanej spółdzielni oraz jej sytuacji ekonomicznej, a także podjętych działań naprawczych i przebiegu spotkania w celu wyjaśnienia pracownikom i członkom spółdzielni

faktu wypłaty przysługujących im należności w ratach. Ponadto wyjaśniła, że powód był informowany o stanie ekonomicznym spółdzielni, niekiedy informacje te nie były przekazywane powodowi od razu, bowiem należało uprzednio zwrócić się po nie do księgowości. Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do odmowy wiarygodności zeznaniom E. M. (1), w ocenie Sądu I instancji były one spójne i logiczne, a także korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom powoda w kwestii zakresu jego obowiązków i faktu niewyjaśnienia przyczyny rozwiązania spółdzielczej umowy o pracę. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda, że poruszenie kwestii wypłacenia mu nagrody jubileuszowej na forum pracowników i członków spółdzielni godziło w jego osobę i było prawdziwą przyczyną rozwiązania z nim umowy o pracę.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że powództwo o przywrócenie do pracy jest zgodne z prawem i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie pracodawca jako przyczynę rozwiązania z powodem spółdzielczej umowy o pracę za wypowiedzeniem wskazał zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych. Zastosowanie tej przyczyny wymagało uprzedniego podjęcia uchwały rady nadzorczej zmniejszającej stan zatrudnienia. Uchwałą nr (...) z dnia 21 maja 2015 roku rada nadzorcza zdecydowała o zmniejszeniu stanu zatrudnienia pozwanej maksymalnie o 15%. W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd I instancji ustalił, że w dniu podjęcia przedmiotowej uchwały w spółdzielni było zatrudnionych 14 osób na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. Zgodnie z uchwałą rady nadzorczej w przedmiocie redukcji zatrudnienia, spółdzielnia mogła zwolnić 2 osoby ($15\% \times 14 = 2,1$). Mając na uwadze, że po dacie podjęcia uchwały rozwiązano spółdzielczy stosunek pracy z I. A. (w dniu 27 lipca 2015 roku) oraz T. K. (1) (w dniu 31 grudnia 2015 roku), wypowiedzenie powodowi umowy o pracę narusza uchwałę z dnia 21 maja 2015 roku, bowiem zwolnienie powoda przekracza przyjęty przez radę nadzorczą limit 15%.

Rada nadzorcza spółdzielni w przedmiotowej uchwale nie wskazała jakich konkretnie pracowników ma dotyczyć redukcja, czy tylko zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę czy wszystkich zatrudnionych bez względu na podstawę prawną (niespółdzielczą umowę o pracę, stosunek cywilnoprawny). Sąd Rejonowy przyjął, biorąc pod uwagę specyfikę zatrudnienia w spółdzielni oraz wiążący członka i spółdzielnię spółdzielczy stosunek pracy, że limit redukcji zatrudnienia dotyczył członków spółdzielni zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. W ocenie Sądu I instancji, takie a nie inne - ogólnikowe sformułowanie wniosku do rady nadzorczej (k. 32) „o podjęcie uchwały o maksymalnie 20% zmniejszenie stanu zatrudnienia” i wypowiedzenie się wskazanego organu w przedmiocie tego wniosku (k. 33) poprzez wyrażenie zgody na zmniejszenie „stanu zatrudnienia maksymalnie o 15%”, powinno być interpretowane we wskazany powyżej sposób. Przy tym przywołano w uchwale przepis art. 187 pkt 1 prawa spółdzielczego, odnoszący się do rozwiązania umowy o pracę z członkiem spółdzielni. We wskazanym limicie redukcji do 15% należało uwzględnić również I. A., z którą rozwiązano spółdzielczą umowę o pracę z uwagi na przyznanie jej prawa do emerytury. Uchwała została bowiem podjęta przy konkretnym stanie zatrudniania. Dlatego z ustaleń poczynionych przez Sąd wynika, iż pozwana wypowiadając powodowi umowę o pracę naruszyła uchwałę rady nadzorczej z dnia 21 maja 2015 roku oraz art. 187 pkt 1 ustawy prawo spółdzielcze.

Ponadto Sąd Rejonowy miał na uwadze, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, iż w spółdzielczym stosunku pracy, w przypadku gospodarczej konieczności zmniejszenia zatrudnienia i zlikwidowania konkretnego stanowiska pracy, należy dokonać członkowi spółdzielni wypowiedzenia warunków pracy i płacy. Gdyby było to niemożliwe lub spółdzielca bezpodstawnie odmówił przyjęcia odpowiednich warunków pracy, możliwe jest dokonanie wypowiedzenia definitywnego (zob. wyrok SN z 12.04.1996 r., I PRN 35/96, OSNP 1996/21/319). W niniejszej sprawie pracodawca nie wypowiedział powodowi warunków pracy bądź płacy, lecz od razu wręczył wypowiedzenie. Należy również podkreślić, iż spółdzielnia pracy, rozwiązując z zachowaniem okresu wypowiedzenia umowę o pracę ze swoim członkiem, nie może powoływać się na zmniejszenie zatrudnienia spowodowane gospodarczą koniecznością oraz na brak możliwości dalszego zatrudnienia tego pracownika, w sytuacji gdy pozostawia w zatrudnieniu kilka osób nie będących jej członkami (vide wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2001 roku, I PKN 380/00, LEX nr 74882). Tymczasem co najmniej jedna osoba wykonuje w spółdzielni pracę na umowę cywilnoprawną, którą mógłby wykonywać powód.

Jako monter płytek elektronicznych jest zatrudniony w spółdzielni na podstawie umowy o dzieło B. D. (1). Nie może być tu wytlumaczeniem zatrudnienie wskazanej osoby na korzystniejszych dla spółdzielni warunkach finansowych – umowy cywilnoprawnej, w szczególności że w przypadku osoby zatrudnionej na spółdzielczą umowę o pracę nie jest wykluczone wypowiedzenie jej warunków płacy. Strona pozwana nie wykazała również czytelnych i przekonujących kryteriów, którymi kierowała się przy doborze pracownika do rozwiązania z nim stosunku pracy za wypowiedzeniem, przy zatrudnieniu w tym dziale dwóch pracowników. W ocenie Sądu kryteriów wskazanych przez pozwaną nie można uznać za konkretne i wyczerpujące.

Sąd I instancji nie podzielił argumentacji powoda, że rozwiązanie z nim spółdzielczej umowy o pracę było rodzajem „odwetu” za konieczność wypłacenia mu nagrody jubileuszowej. Nagrodę jubileuszową powód otrzymał, a pracodawca nie kwestionował zasadności wypłacenia mu tej nagrody. Sąd nie uznał tego faktu za pozorną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę.

Powód dochodził w sprawie przywrócenia do pracy bądź stosownego odszkodowania. Zgodnie z art. 188 ustawy prawo spółdzielcze w razie naruszenia przez spółdzielnię przepisów art. 184, art. 187 i art. 191, członkowi spółdzielni służy roszczenie o orzeczenie bezskuteczności wypowiedzenia spółdzielczej umowy o pracę lub jej warunków, a jeżeli spółdzielcza umowa o pracę uległa już rozwiązaniu – roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach. Powyższy przepis w sposób wyczerpujący określa roszczenia pracownika w razie naruszenia przepisów o wypowiedzaniu spółdzielczych umów o pracę. Członkowi spółdzielni pracy nie przysługuje roszczenie o odszkodowanie. Służy mu wyłącznie roszczenie o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne lub przywrócenie do pracy (vide wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1996 roku, I PRN 35/96, LEX nr 25246).

Wobec uwzględnienia powództwa, stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 roku, poz. 623), kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W niniejszej sprawie powód nie miał obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu, ustalonej zgodnie z art. 13 ust. 1 ww. ustawy (5% z 44.055,74 z – sumy wynagrodzenia powoda za okres jednego roku), dlatego Sąd Rejonowy obciążył stronę pozwaną kwotą 2.203 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła strona pozwana, zaskarżając powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

1. **Naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art.233 § 1 k.p.c.**, tj.: sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez stwierdzenie, że pozwany - zwalniając powoda - przekroczył limit 15% stanu załogi wynikający z Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 21.05.2015 r. i zwolnił łącznie 3 osoby (powoda, I. A., T. K. (1)) zamiast wymaganych dwóch, skoro Sąd - **po pierwsze** - na str. 3 uzasadnienia stwierdza, że Pani I. A. (opisywana w uzasadnieniu pod imieniem (...)) zakończyła współpracę z pozwanym z dniem 27.07.2015 r. z powodu przejścia na emeryturę, a **po drugie** - prawidłowa ocena stanu faktycznego nie pozwala na ujęcie w w/w limicie Pani I. A., gdyż przeszła ona na emeryturę w dniu 27.07.2015r., na skutek uprzedniego złożenia wypowiedzenia z dniem 30.04.2015r.

W tych okolicznościach uznać należy, że pozwana Spółdzielnia zwolniła na podstawie w/w uchwały RN łącznie 2 osoby (powoda i T. K. (1)), a zatem zwolnienie powoda nie stanowiło przekroczenia 15% załogi;

2. **Naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 227 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c., a także naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 § 6 ustawy z dnia 16.09.1982 r. Prawo Spółdzielcze tj.:** poprzez - po pierwsze

- niedokonanie należytej oceny dowodu z przesłuchania pozwanej w charakterze strony i pominięcie faktu, o którym wspomniała będąc przesłuchiwaną, iż przy ustalaniu kryteriów zwolnień w dziale montażu, na którym był zatrudniony

powód - pozwana nie mogła zwolnić Pana M. U. pracującego w w/w dziale, gdyż jako Przewodniczący Rady Nadzorczej (członek pozwanej Spółdzielni) - podlegał szczególnej ochronie przed rozwiązaniem i wypowiedzeniem spółdzielczej umowy o pracę, a po drugie - nienależytą cenę zeznań pozwanej w kontekście przyjętych przez Spółdzielnię kryteriów zwolnienia pracowników, a w tym i powoda;

3. Naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c., tj.: sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez stwierdzenie, iż B. D. (1) - jest zatrudniony jedynie w pozwanej jako wykonawca na podstawie umowy o dzieło, skoro Pan B. D. (1) - po pierwsze - jest nadal Spółdzielcą, a - po drugie - zajmuje się dorywczo specjalistycznym montażem powierzchniowym oraz powierzchniowo - przewlekany płytek elektronicznych do wyrobów produkowanych przez pozwaną Spółdzielnię, a w tych okolicznościach - nie było możliwości, ażeby powód przejął jego obowiązki. Pozwany wskazuje, że powód nigdy nie zajmował się montażem powierzchniowym, nie potrafi, ani nie chciał tego robić, a nadto nie ma doświadczenia w montażu elektronicznym powierzchniowym. Sąd Rejonowy nie wyjaśnił tej kwestii w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, choć pozwana słuchana w charakterze strony o tym wspominała, lecz oparł się jedynie na fakcie zawarcia umowy zlecenia z pominięciem faktu i niewyjaśnieniem, czy omawiana osoba jest nadal spółdzielcą;

4. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 187 ustawy z dnia 16.09.1982 r. Prawo Spółdzielcze - poprzez jego niewłaściwą wykładnię i ustalenie, że pozwany winien był (w okolicznościach zatrudniania u pozwanego osób niebędącej jej członkami) w pierwszej kolejności wypowiedzieć powodowi warunki pracy i płacy, skoro osoba, o której Sąd wspomina, która jest zatrudniona u pozwanego na podstawie umowy o dzieło, tj. B. D. (1) - jest nadal spółdzielcą. W tych okolicznościach, Sąd niesłusznie uznał, że pozwany miał obowiązek w pierwszej kolejności złożenia wypowiedzenia zmieniającego, skoro pozwana zatrudnia nadal jedynie członków spółdzielni (emerytów), na innej podstawie prawnej.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że odnosząc się do treści zaskarżonego Wyroku Sądu Rejonowego uznać należy, że nie może się odostać z powodu uchybień w zakresie stanu faktycznego jak i prawnego.

Pozwany na wstępie wskazuje, że Sąd I instancji oparł się na ustaleniach, które nie znajdują oparcia w zebranych materiale dowodowym, a nadto Sąd naruszył zasadę prawa pozwanego od obrony oraz zasadę kontrydiktoryjności, gdyż oparł się w swoich ustaleniach na okolicznościach, co do których pozwany nie miał możliwości wypowiedzieć się w w/w postępowaniu, o które Sąd się do pozwanego nie zwracał, w okolicznościach niekwestionowana ich przez powoda.

W związku z powyższym pozwany wniósł o:

I. Zmianę zaskarżanego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych;

ewentualnie o:

II. Uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za instancję odwoławczą;

III. Uzupełnienie postępowania dowodowego i dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia Pani I. A. o wypowiedzeniu umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę, dowodu z dokumentu w postaci Uchwały o powołaniu Pana M. U. – na członka Rady Nadzorczej w Spółdzielni, dowodu z dokumentu na okoliczność posiadania przez B. D. (1) oraz I. A. statusu członka Pozwanej Spółdzielni.

Pozwany wskazał, że potrzeba powołania ww. dowodów pojawiła się dopiero na skutek lektury uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego, w związku z zarzutami Sądu Rejonowego dotyczącymi ich zatrudnienia na emeryturze

z pominięciem faktu posiadania przez nich w dalszym ciągu statusu członków Spółdzielni zwłaszcza, że powód tej okoliczności nie negował (apelacja k. 178-190 a.s.).

Na rozprawie w dniu 29 listopada 2016 r., Sąd postanowił uzupełnić postępowanie dowodowe i dopuścić dowody z dokumentów wskazanych w apelacji strony pozwanej na wskazane w środku zaskarżenia okoliczności. Chodzi o dokument oświadczenia pani I. A. o wypowiedzeniu mowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę, uchwały o powołaniu M. U. na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni oraz dowody na okoliczność posiadania przez B. D. (1) i I. A. statusu członka pozwanej Spółdzielni.

Przepis art. 368 § 1 pkt.4 k.p.c. bowiem dopuszcza powołanie, w razie potrzeby, nowych faktów i dowodów oraz wykazanie, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo, że potrzeba powołania się na nie wynikła później. W okolicznościach niniejszej sprawy ww. przesłanki zostały spełnione. Słusznie bowiem wskazuje pozwany, iż potrzeba powołania ww. dowodów pojawiła się dopiero na skutek lektury uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Trafny okazał się podniesiony przez stronę pozwaną zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy zarówno przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. jak i przepisów prawa materialnego, tj. art. 45 § 6 oraz art. 187 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze.

Na podstawie zarzutów apelacyjnych Sąd Okręgowy zbadał zasadność przywrócenia do pracy W. M. u pozwanej (...) Spółdzielni Pracy w W. na poprzednich warunkach pracy i płacy.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że Sąd Rejonowy ustalił prawidłowo w znacznej mierze stan faktyczny, natomiast jego ocena była nieprawidłowa i wykroczyła poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego w Warszawie zgodnie z którym, „zarzut przekroczenia swobodnej oceny dowodów, skutkującej błędnymi ustaleniami faktycznymi, może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże przekroczenie swobody sędziowskiej w zakresie powyższych kryteriów” (por. wyrok z dnia 17 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa 1501/14).

Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy częściowo błędnie ocenił ustalony stan faktyczny, czym naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Zdaniem Sądu II instancji, pozwany słusznie wytknął w swojej apelacji uchybienia jakie Sąd I instancji poczynił w toku procesu, a de facto w toku uzasadnienia swojego wyroku.

Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego w dniu podjęcia Uchwały nr (...) z dnia 21 maja 2015 r. zmniejszającej stan zatrudnienia o 15%, w spółdzielni było zatrudnionych 14 osób na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. Zgodnie z Uchwałą Rady Nadzorczej w przedmiocie redukcji zatrudnienia, spółdzielnia mogła zwolnić dwie osoby (15% z 14=2,1). Mając na uwadze, że po dacie podjęcia uchwały rozwiązano spółdzielczy stosunek pracy z I. A., która w dniu 27 lipca 2015 r. zakończyła współpracę z powodu przejścia na emeryturę oraz T. K. (1) w dniu 31 grudnia 2015 r. Według Sądu Rejonowego wypowiedzenie umowy o pracę W. M. narusza ww. Uchwałę, bowiem zwolnienie powoda przekracza przyjęty przez Radę Nadzorczą limit 15 % załogi wytypowanej do zwolnienia.

Sąd Rejonowy nieprawidłowo dokonał oceny materiału dowodowego w zakresie stwierdzenia, że pozwany zwalniając powoda przekroczył limit 15 % stanu załogi, wynikający z Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 21 maja 2015 r. i zwolnił łącznie trzy osoby, zamiast wymaganych dwóch.

Z analizy akt sprawy, a także na podstawie dołączonych do apelacji dokumentów w postaci oświadczenia I. A. o wypowiedzeniu umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę, jednoznacznie wynika, że z dniem 27 lipca 2015 r. uległa rozwiązaniu spółdzielcza umowa o pracę zawarta z I. A., która przeszła na emeryturę, a zatem w ocenie Sądu

Okręgowego zasadnym jest przyjęcie, że okres jej wypowiedzenia musiał być o wcześniejszy, jeszcze przed podjęciem ww. Uchwały.

Dodatkowo wskazać należy, że zarząd pozwanej Spółdzielni, posiadał informację o trwającym okresie wypowiedzenia umowy z I. A. z uwagi na uzyskanie przez nią świadczeń emerytalnych.

W związku z powyższym bezzasadnym jest twierdzenie Sądu Rejonowego, jakoby I. A. winna być brana pod uwagę, jako pracownik zwolniony na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 21 maja 2015 r.

Reasumując, Spółdzielnia prawidłowo ustaliła, że powód oraz T. K. (1) stanowili 15 % załogi, a tym samym zostali wytypowani do zwolnienia w wykonaniu ww. Uchwały.

Z materiału dowodowego zebranego w postępowaniu, wynika również, że Sąd Rejonowy błędnie zakwestionował podstawy doboru do zwolnienia w dziale montażu, gdzie był zatrudniony powód.

Sąd Rejonowy podważając ww. kryteria, za przykład wziął osobę M. U., który to w ocenie Sądu Okręgowego, jako Przewodniczący Rady Nadzorczej, podlegał szczególnej ochronie przed rozwiązaniem i wypowiedzeniem spółdzielczej umowy o pracę. Fakt ten potwierdziła również w swoich zeznaniach pozwana E. L., która jednoznacznie wskazała przyjęte kryteria zwolnień w związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą pozwanej Spółdzielni. W swoich zeznaniach stwierdziła, również, że nie mogła zwolnić M. U., gdyż jest osobą bardziej doświadczoną, niż W. M., a ponadto jest członkiem Spółdzielni.

Na podstawie powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że kryteria zwolnień przyjęte przez pozwaną Spółdzielnię, były uzasadnione faktycznie i prawnie.

Odnosząc się natomiast do ustaleń Sądu Rejonowego, który przyjął, że B. D. (1) jest zatrudniony jedynie w pozwanej Spółdzielni jako wykonawca na podstawie umowy o dzieło, a tym samym nie jest członkiem Spółdzielni, Sąd Okręgowy podniósł, że Sąd I instancji dokonał własnych ustaleń, nie poddając analizie całości okoliczności sprawy, a także nie badając faktu czy B. D. (1) nadal łączy z pozwaną Spółdzielnią stosunek członkostwa.

Sąd II instancji w oparciu o materiał dowodowy zebrany w postępowaniu drugoinstancyjnym, ustalił, że B. D. (1) nadal łączy ze Spółdzielnią stosunek członkostwa, a tym samym Spółdzielnia miała prawo nadal go zatrudniać w ramach umowy o dzieło (jako emeryt) na korzystnych warunkach finansowych dla Spółdzielni.

B. D. (1) na podstawie ww. umowy zajmuje się montażem powierzchniowym oraz powierzchniowo – przewlekany płytek elektronicznych do wyrobów produkowanych przez pozwaną Spółdzielnię. Ponadto sam organizuje sobie pracę, a także otwiera i zamyka zlecenia montażowe elektroniki.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie było możliwości, aby W. M. przejął jego obowiązki z uwagi na fakt, że powód nigdy nie zajmował się montażem powierzchniowym, nie potrafił, ani nie chciał tego robić, a ponadto nie ma doświadczenia w montażu elektronicznym powierzchniowym.

Zważając na powyższe Sąd Okręgowy stwierdził, że Spółdzielnia nie miała powodu aby rozwiązać umowę o pracę z B. D. (1), aby utrzymać stanowisko pracy powoda z uwagi na trudną sytuację gospodarczą pozwanego, a także z uwagi na fakt braku zapotrzebowania na pracę powoda.

Na podstawie dokonanych ustaleń, Sąd II instancji podzielił stanowisko zaprezentowane przez stronę pozwaną w apelacji, które wskazywało na to, że Sąd Rejonowy nie był uprawniony do czynienia własnych ustaleń bez udziału pozwanego.

Dodatkowo wskazać należy, że rozwiązując z powodem umowę o pracę, pozwany nie naruszył przepisu art. 187 ustawy Prawo Spółdzielcze, bowiem orzecznictwo na które powołał się Sąd Rejonowy, dotyczy sytuacji w której spółdzielnia

zwalniania spółdzielców zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, jednocześnie zatrudniając nie spółdzielców, na podstawie umowy o pracę i innych podstawach prawnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach zastępstwa procesowego zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego w wysokości 360,00 zł złotych na podstawie przepisu § 11 ust. 1 pkt. 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późniejszymi zmianami).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku, zasądzając od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 180,00 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą, przyjmując za podstawę art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst. jedn. Dz. U. z 2013 roku, Nr 461).

SSO Renata Gąsior SSO Marcin Graczyk SSO Małgorzata Jarząbek

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)